

ΑΘΗΝΑΙ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 1896 30 ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ: Μετὰ τὸν θερμαίν.

πλουστάτας λείπει βεβήως ή καθαρά άρμονία τού στίχου, άλλ' υπάρχει άρκετόν άρωμα και πρό παντός άπαλότης. Άλλως ή τέχνη τού στίχου δέν δύναται πάντατε να εινε συμφώνη με τά πρώτα σφτερουγίματα. Χαριτωμένη ζωγραφίσα εινε και ή ακόλουθος :

Νύχτα χωριοῦ

Στου φεγγαριού τὸ φῶς τὸ χλωμασμένο τὸ χωροδάκι βλέπω σκοτεινὸ μὲς ἔμπρο τὸ θαρρεῖ βαθὺ ριγμένο, δὲ φαίνεται καλὸν φωτεινὸ.

Τὸ νυχτοποῦλι μόρο κολασμένο ἀφίρει τὸ τραγοῦδι τὸν βραχνὸ καὶ γαίσημα σκυλοῦ ἀπομακρυνμένο ἀπὸ τὴ ράχη ἀνοῦσαι σιχρὸ.

Με μιὰ, φωνὴς γλυκῆς, τὴν ἔρημια, παρθενικῆς, γαίσημα καὶ χοροῦ ἀκούγονται τραγοῦδια μ' ἄρμονια καὶ μόλις αἱ παρθένες σταματήσουν με τὴ σιγῇ γλυκῇ θῆ τραγουδήσουν τὰ παλληκάρια τὸρα τοῦ χωριοῦ.

×

Ὅλο μαζεύθηκε νὰ καθαρίσῃ τὸ καλαμπόκι ἐκεῖ καὶ χωριστὰ ἔχουν τριγῶρα ἄπ' τὸ σωρὸ καθισῶ ἄνδρες, γυναῖκες σταροποδιαστὰ.

Καὶ δίχως ἡ δουλειὰ νὰ σταματήσῃ, με γέλου, με χαρῆς, τραγουδιστὰ ἡ ἰδοτὴμ παρθένα θ' ἀγαπήσῃ τὸ νέο τοῦ τῆ θωρεῖ λαχταριστὰ.

Τὸ καλαμπόκι πὺ καθαρισμένο μὲς στήν αὐτὴ ἀπομένει δίχως φίδος. Σὲ λίγο τὸ χωρὸ θὰν κειμισμένο. Φεγγάρι εἰς ἔλκεναι μαζευμένες ποῦ βλέπεις καὶ φωτῆς μ' ἀχνῆς ἀχνίδες ψυχῆς ἀληθινῆς, ἀγνῆς, παρθένες.

Ὁ Ἔρωσ, ὁ ἔρωσ τῶν αἰσθήσεων, ὁ ἔρωσ τῆς παραφοράς ἔχουν ἐμπνεύση εἰς τὸν ποιητὴν μας τὰ ποιητικὰ αὐτὰ, πὺ ἐγκλείει πόθον, καὶ ἀλήθειαν :

Ἀπάτη

Ἀγρὴ τὴν ἐφαντάσθηκα παρθένον καὶ σὺν ματιῶν τῆς τὸ καθάριο χρῶμα εἶδα τοῦ Ἔρωτα θρόνον σημερινόν —κι ἄθελα προσερχῆ βγάει τὸ στόμα.

Καθὲ ἀλλο αἰσθημα χύεται, σὺναι, δεῖρα πλάνα ποῦ διώχουν τὸν ἔμπρο, ἀλλ' ὃ φρενὶ σὺν τραπεζῇ ποῦ δίνει τὸν Μυσικὸν βλέπω τοῦ Ἔρωτα Δείπνο.

Τὸν Ἰούδα νὰ δῶ τὰ μάτια γριζῶ δὲν βλέπω κανένα. Μόρη μπροστὰ μου με κυτᾶει γελαστῆ. Κι ἐνῶ θακρίζω... ἀλλὰ κατῆστρεφῆς τὰ ὄνειράτ' μου.

Σ' ἀγαπῶ, μ' ἀπ' τῆ, κ' ἔλεγε ἀλήθεια. Δὲν βλέπεις τῆς σαρκὸς μου τὴ μαρία, ὁ Ἔρωτας δὲν πληγῶρει πλέον τὰ στήθια ἀλλ' εἶρε τῶν αἰσθησῶν τραχημία.

Μερικοὺς στίχους ἀκόμα :

Στοιχίες φρενῆς

Εἶνε στοιχίες ποῦ τὸ ποιητὴν τὸ πικραμένο ἐχειλεῖ... καὶ ὁ δαίμονος χαρῆς κερταῖ σὺν καταχθ. τῶν παρηγορῶν

Καὶ σὺν χορὸ ποῦ αὐτὸς θὰ σὲν μπροστὰ μου θεῶντες περταῖ γινώσκωμ κόσμος ποῦ γέλει διαβαίροντας τέτοιο γερφῶν.

Τότε σὺν οἶρατ' γριζῶ νὰ βρῶ παρηγορῶς ἀκτίρες καὶ μέσα μου βαθιὰ θαρζῶ. Εἶνε στοιχίες φρενῆς ἐκείνης τοῦ δαίμονος χαρῆς καὶ νικῆ κ' ἐμὲν ἀπελασιὰ καὶ φρενὴ!

Καὶ τότε ὑποθέτετε, ὅτι δὲν ἤξεζε νὰ φυλλομετρήσῃ τις αὐτὸ τὸ ποιητικὸν τετραδίον, καὶ ἄρ' ὅ, τι σὰς παρουσίαισ' δὲν κρίνετε, ὅτι ἤξεζεν ὁ κόπος αὐτὸς καὶ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς ἀναγνώστὰς μου ;

—μ.

ΤΗΝ ΩΡΑ ΠΟΥ ΕΦΥΓΕ

Τὴν ὦρα ποῦ γοργόφτερο σὲ ἤβλεπε τ' ἀγέρι κι' ὀρχίνουσε τὰ χάρδια του καὶ τὰ κρυφομυλήματα με τὰ τρελλά σου κύματα στὴν ὠμορφή πατριδα τῆς γοργὰ γιὰ νὰ τὴν φέρῃ, καὶ στρώνοντας τὸ κῦμά σου με τὸ λευκὸ ἀφρό σου γλυκὰ τὴν ἐνανούριζες με τὸ παρόπονό σου,

Τὴν ὦρα ποῦ τῆς ἀνοιξῆς τὸ ἀγεράκι ἐβίβλεσε τὰ χιονισμένα κύματά σου τὴν ὦρα ἐκεῖνὴ θάλασσα ἴστ' γαλενὴ ἀγκαλιά σου ἕνα μου δάκρυ ἐκύλισε.

Πάρτο καὶ στ' ἀσημένιο σου τὸ κῦμα δίπλωσέ το καὶ σῦρε το ἀγάδι, ἀγάδι

στῆς ἀνθοστολισμένης τῆς πατρίδας τ' ἀερογάδι, καὶ βρέχοντας τὸ χῶμά τῆς γλυκὰ τραγοῦδισέ το.

Ὡς που τοῦ ἡλίου νὰ τὸ ἰδῆ τὸ μάτι τοῦ ζηλιάρου καὶ στεῖλῃ τῆς ἀχτίνες του, κρυφὰ καὶ σοῦ τὸ πάρη...

καὶ σύννεφο λευκόχρυσο ψηλὰ τὸ ἀνεβάσῃ γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ συννεφιάσῃ, ἀστροπελέκι καὶ φωτιτὸ δάκρυ μου νὰ χύσῃ ! μέσα σ' τὸ χάος νὰ βροντήσῃ !...

τὸν ἔρωτά μου ὁ Θεὸς ν' ἀκούσῃ, νὰ πονήσῃ !...

καὶ ἔστερα σταλιά, σταλιά, πάλι σ' τὴ γῆ νὰ πέσῃ,

Νὰ πῆ ἀκόμα μιὰς αἰγῆς ζωῆ ἢ ἀνεμῶν, ἢ χι τοῦ κρίνου νὰ γινῆ ἀγάπη νὰ μοιράζῃ, ὄρουσά νὰ γινῇ, τῆς ροδιᾶς τὰ φύλλα ν' ἀσημῶνῃ, ὅτ' ὀχῶμα ποῦ πατεῖ... νὰ στάζῃ.

ΤΙΜΟΣ ΜΩΡΑΙΤΙΝΗΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑΣ

Ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἐν Ἀθήναις διακίμεν ὁ Κερκυραῖος ζωγράφος κ. Ἀγγελὸς Γιαννίνης. Ἀπὸ ἑπταετίας σχεδὸν δὲν ἰσοκλήθη τὰς Ἀθήνας, ἀλλ' ἡ ἡμέτερα πρωτεύουσα μετὰ ἐξαιρετικῆς συμπαιθείας παρεκολούθησε τὰς προόδους αὐτοῦ καὶ μετ' ἀγαθιάσεως εἶδε περιφανῆ καταλαμβάνοντα θέσιν μεταξὺ τῶν ζωγράφων τῆς Δύσεως. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἀνῆλθε δι' ἀλημάτων ὁ ζωγράφος. Σήμερον εὐρίσκειται εἰς τὴν πλήρη ἀνδρικὴν του ἀκμὴν. Βραχίως μάλλον ἀναστήματος, ἰσχυρὸς, ἀλλὰ νεύραδης, εὐλύρωτος, ἀκούρατος, με νοήματα ἐκφρασιν βλεμμάτων, ἡλιεκάς ἐκ τῆς ὑπαίθρου ἐργασίας, διακρίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ὅτι εἶναι ἐκ τῶν τύπων ἐκείνων, αἰτινες ἀφοσιούνται ἐν τῷ ἔργῳ των καὶ τῶν ἰσπίων οὔτε στιγμὴ δὲν παρέρχεται ἀχρησιμοποίητος. Τεῖνται τύποι ἐλάχιστοι ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν. Τὸ ἑλληνικὸν κλίμα δὲν εἶνε πρόσφορον πρὸς διάπλασιν τούτων ἀνθρώπων. Ὑποτρέφει μάλλον τὴν ραθυμίαν καὶ ἀναπτύσσει τὴν ὀνηρίαν. Αἱ τάσεις δὲ αὐταὶ εἰσι κυρίως αἱ κατὰστρέφουσαι τὸσα ἰδιοφυῆς, αἰτινες ἠδύνατο σπουδαῖα νὰ διαπράξωσαν ἐν ὑπὸ ἄλλου ὄρου ἐβίουν ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Τὸ ἔμψυτον τάλαντον αὐτοῦ ἐκαλλιέργησεν ὁ Γιαννίνης καὶ αὐτὴ ἡ ὀνηρικὴ, ἡ ἀκατάδηλος ἐργασία καὶ μελέτη διέπλασαν τοῦτο εἶον βλέπουμεν σήμερον εἰς τοὺς ἀπαρμιλλοὺς πίνακας αὐτοῦ, ἐν εἰς οὐ μόνον ἡ ἄκρα καλλιθεσία διαλάμπει, ἀλλὰ καὶ ἡ πεποιθήσις εἰς τὰ χρώματα καὶ ἡ ἀρμονία ἡ μαγεύουσα καὶ συγκινοῦσα. Ἐκ τῆς ἀδικαιπτου ταύτης μελέτης ἐδοξάθη τὰ μυστήρια τῶν χρωμάτων καὶ ἀπετύπωσεν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τὴν φύσιν τῆς Ἑλλάδος, τὸν οὐρανὸν τῆς καὶ τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς, τὰ δάση καὶ τοὺς γραμμικοὺς λόφους τῆς ἐν ὅλῃ τῇ φυσικότητι αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ποιήσει καὶ τῇ χάριτι, ἥτις περιβάλλει καὶ διαπνέει αὐτοὺς. Ἡ φύσις εἰς τὰς εἰκόνες τοῦ Γιαννίνου δὲν θέλει μόνον, ἀλλ' ἐξεγείρει ποικίλα αἰσθήματα, αἵτινα μόνον

ἡ δύναμις τοῦ ἀληθῶς ὀραίου δύναται νὰ ἀρτυρίσῃ.

Ὁ Ἀγγελὸς Γιαννίνης ἀνήκει εἰς μιαν τῶν ἀριστοκρατικῶν καὶ ἀρχαιοτάτων οικογενειῶν τῆς Κερκυρας. Ἐπὶ δύο καὶ πλέον αἰῶνας ἦτο ἡ πλουσιωτέρα οἰκογένεια τῆς Ἐπτανήσου. Ἀλλ' αἱ ἐπιθεοῦσαι ἐν τῷ πολιτεύματι καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς Ἐπτανήσου μεταβολαὶ διεσάλευσαν τὰς βάσεις αὐτῆς ἑπτανησιακῆς κοινωνίας καὶ ἐπέδρασαν ἐπὶ τῆς τύχης τοσούτων διαπρεπῶν οἰκῶν αὐτῆς. Ἀλλὰ μετὰ τοῦ κοινωνικοῦ οἰκονομικοῦ δὲν κατέρρευσαν καὶ τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς ἀληθρονομικότητος αἱ ἀρεταί, τὸ δὲ φαινομένου τοῦ σχηματισμοῦ ἰδιοκροῦσῶν καλλιτεχνικῶν καὶ φιλολογικῶν μορφῶν ἐν Ἐπτανήσῳ, εἰς τοὺς λόγους τούτους δέον νὰ ἀναζητηθῇ.

Ἐσοῦδασεν ἐν Βενετιᾷ καὶ ἐν Νεαπόλει, εἰς τὰς δύο σχολὰς, ἃς διακρίνει ἡ ἀδρότης τῶν χρωμάτων κατὰ παράδοσιν, διατηρομένην ἀρ' ἡς ἐποχῆς οἰενοῦσι ζωγράφοι τῆς ἐκείνου τοῦ καιροῦ καὶ τὰ παλάτια τῆς Ἰταλίας. Ὅτε μετὰ τὸ πέρασ τῶν σπουδῶν του ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Κερκυραν, ἤρξατο μελετῶν τὴν φύσιν αὐτῆς, δὲν ἤρξατο δὲ νὰ γνωσθῇ καὶ πέραν τῶν στενῶν ὁρίων τῆς πατρίδος του τὸ τάλαντον αὐτοῦ. Ὁ τότε προσβουτῆς τῆς Ἀγγλίας κ. Φώρδ, ὡς γνήσιος Ἀγγελοῦ ἀγαπῶν τὴν ἀκουαρέλαν, εἶδε τὸ τάλαντον αὐτοῦ καὶ ὑποθέθησε τοῦτο. Ὁλόκληρα λευκώματα κατήρτισεν ἐξ ἔργων τοῦ Γιαννίνου ὁ Ἀγγελοῦ εὐπατρίδης. Τὸν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν καὶ εἰς τὴν Ἰσπανίαν. Τότε δὲ διέλαμψεν ἡ ἔξοχος τοῦ Γιαννίνου ἰδιοφυῖα :

«Εἰς τὰ ἔργα ταῦτα—ἔγραφον πρὸ ἰσπανῶν χρόνων, πρὸ τοῦ ἀνοῦσῃ ὁ Γιαννίνης καταστῆ διάσημος—διακρίνεται ἄρτιος πλέον ὁ καλλιτέχνης. Τὸ λευκώμα τῆς Ρόδου, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Βενετιᾶς καὶ τῆς Ἰσπανίας ἐπαρουσίασαν ὅλους διάφορον τὸν Γιαννίνου ἢ ὡς ἐγνωρίσαμεν τοῦτον μέχρι τοῦδε. Τὰ ἀρχαία παλάτια τῶν ἰσπίων τῆς Ρόδου καὶ ἡ ἀκρόπολις τῆς νήσου, με τὴν μεσαιωνικὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν κτιρίων τούτων, με τὴν γραμμικότητα τῶν γραμμῶν των καὶ τὸν ἀρχαῖοντα χρωματισμὸν των, λευόμενα ἀπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ λαμπροτέρου ἡλίου, ἔχουν τὸσον ζῶν καὶ τὸσον ποιῆσιν, ὥστε ἐκθαμβὸς μένει τις. ἀγνοῶν τί πρῶτον νὰ θαυμάσῃ. Καὶ μετὰ τὴν Ρόδον ἡ Κωνσταντινουπόλις, ἡ ἀνὰ πᾶν βῆμα δίδουσα θέμα εἰς τὸν καλλιτέχνην. Ἐδῶ τὰ μελαγχολικὰ νεκροταφεῖα τῆς, με τὰς κυπαρίσσους καὶ τὰ μνηματάκια, ἐκεῖ τὰ χαρμῆτα μιὰς ἑλληνικῆς οἰκίας τοῦ Φαναρίου, ἰδῶ καράσια τοσκιὰ, ἐκεῖ τὰ χαρμῆτα ἐξαικονίζοντα ὕψιλλὰ τοὺς μινερέδες των, ἀλλῶ ἐν διουσιβαίνον καίκιον, ἀλλὰ εἰς τὰς ἐκεί καὶ παρταῖ μιὰ ἀραβουργημένη κρήνη, ἰδῶ ἐν χωρίον χανόμενον καὶ ἐκεῖ ἐν ἀερογάδι κρυπτόμενον ἀπὸ καταπράσινον λόφον. Τόσα ζωγραφικὰ θέληματα καὶ τόσοι ἀληθρονομητικοὶ τύποι καὶ ἐνομήματα. Δύσκει καὶ ἀνατολαὶ ἡ-

λίαν, χινούσαι χροσὸν καὶ βύσσον εἰς τὸ Σκούταρι, σελήνη ἐπαρρυρούσα τὰς θελητικωτέρας τοῦ κόσμου ἀκτῆς καὶ φωτίζουσα εἰς τὸ βάθος τῶν ἀγίων Σοφίαν, πλάτανος, ὑπὸ τὰ φυλλώματα τῶν ἰσπίων στρωμένων τὸ μεντερι τοῦ γέροντος Ὁθωμανοῦ προσεῦχεται, τουλουμπατζίδες χινόμενοι ἀκράτατοι καὶ χανόμενοι νοητικῶς βαδίζουσαι μεσῶ στενωπῶν γραμμικῶν κάτων. Ὅλη αὐτὴ ἡ ποιήσις εἰς θάλασσαν, εἰς βλάστησιν, εἰς οἰκίας, εἰς κήπους, εἰς καίκια, εἰς ἀμφιπέσεις διελκύνει εἰς τὸ λευκώμα τοῦ Γιαννίνου, με ὅλην ἐκείνην τὴν φυσικότητα, ἣν μόνον ὄσκει τὴν Κωνσταντινουπόλιν καὶ ἠσθάνθη ὅλην ἐκείνην τὴν ποικίλην ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς δύναται ἀρκούντως νὰ θαυμάσῃ. Ἡ δὲ Ἰσπανία με τὸ Τελιδέον τῆς, με τὴν Ἀλάμπρας τῆς, με τὰς ὀραίας τῆς γυναικίας, παρουσιάζεται εἰς τὰς εἰκόνες τοῦ Γιαννίνου με τὴν μυστηροματικὴν φυσιογνωμίαν, ἣν ἀφῆκεν ὁ μεσαιῶν με τοὺς Ἀράβους καὶ τοὺς προγεγοννημένους ἰσπίους.

Ἐκείνο ὅπερ κατέχει εἰς ὕψιστον βαθμὸν ὁ Γιαννίνης, εἶνε ὅτι λαμβάνει ἐξ ἰσχύος γῶρας τὸ χαρακτηριστικὸν πλεῖστορον αὐτῆν. Ἐκ τῆς Γρενάδας μιὰ θολωτὴ με μαυρούσια τόσα καὶ με σαρκηνικῶς στυλιόσκους Πύλη, ἀπὸ τῆς αἰλῆς τῶν μύρτων ἠφθείσα, δίδει πλεῖστορον ἰδὸν περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς πόλεως ἡ εἰσοσιν εἰκόνες αὐτῆς. Ἀπὸ τὰ χαριεντα εἰκῶνα τόσα τῆς μαυριτανικῆς πόλεως, ἀπὸ τὰ ἀραβουργήματα, ἀπὸ τοὺς ἐλαφροὺς εἰκόνες στυλιόσκους σχηματίζουσι τὴν ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ πνεύματος τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῆς Ἀλάμπρας καὶ ἡ φαντασία τοῦ αἰσθανόμενου βιβλίου θεατοῦ συμπληροῖ τὸ μαχίον ἐκείνο παλάτιον. Οἱ τρεῖς τέσσαρες πίνακες τῆς Ἀλάμπρας τοῦ Γιαννίνου εἶνε ἀληθεῖς ροδαὶ ὀπτασίαι νεανικῆς ἡλικίας. Αἱ ἐν αὐταῖς διαθλάσεις τοῦ φωτός ἐπαυξάνουσι τὸ μυστήριον καὶ ὁ θεατῆς ἀναμνηστικῆται διαρροσαντα βίον φυλῆς ἐξῆχος καλλιτεχνικῆς.

Εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ λευκώματος τῶν ἑλληνικῶν ἀρχαιοτάτων ὁ Γιαννίνης δὲν ἐργάσθη ὡς ἰδατογράφος μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ποιητῆς. Εἰσέδουσι μὲν εἰς τὸ μυστήριον τῆς μαγείας τῶν ποικίλων ἀποχρώσεων, ἃς λαμβάνει ὁ ἀθηναϊκὸς οὐρανός, καὶ εἶρε τὸ ἀκριβῆς χρῶμα, ὅπερ ἀσῆκεν ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων ὁ χρόνος, ἀλλ' ἐνταυτῷ περιβάλλει ὅλα ταῦτα με τὴν αἰγλήν τῆς ποιήσεως. Δὲν ἀντιγράφει πιστῶς τὴν φύσιν εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀρχαίας τέχνης μόνον, ἀλλὰ γνωρίζει νὰ μεταδῶθῃ ὅλην τὴν ζῶν, ὅλην τὴν ποιῆσιν καὶ ὅλον τὸ θέλητρον των. Εἰς ὅλα διακρίνεται ὁ ὑπέροχος καλλιτέχνης. Ἡ ἐκλογὴ τῆς ὄρας καὶ τῆς θέσεως ἀποτελεῖ ἐν τῶν οὐσιωθετέρων χαρακτηριστικῶν τούτου. Εἴτε ἡλιοσταλλάκτω ἡμέρᾳ, εἴτε ἐν ὄσει, εἴτε ὅτε ἡ σιὰ πικρὴ ἐπικαθῆται τῶν ἀρχαίων μνημείων, εἴτε ὅτε ὁ οὐρανός καλλυπταῖ ἀπὸ μελανὰ νέφη, εἴτε ὅταν διαγελῆ ἡ προῖα με τὰς χροσανγῆς ταινίας, πάντοτε αἱ εἰκόνες του ἀποτείνονται πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ θεατοῦ.

Αι κερυραϊκή τοπογραφία του Γαλλικού...

Αυτά εγραφοι προ δεκαετίας έκτοτε...

Εν τω βίω του καλλιτέχνη...

ΘΕΩΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Α

Νύκτες χειμερινή και θερινή.

Τῷ φίλῳ Γ. Μιχαηλίδῃ

Οι εὐτυχῆς τοῦ Ἄστως κάτοικοι...

ναίουσιν πόλιν τῶν ἑκατομμυρίων...

Διότι ὅσον εὐχάριστοι εἶναι...

Τίποτε ἀπὸ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια...

Εὐτυχέστεροι ἀπὸ τοὺς εὐρωπαϊκοὺς...

Ἰπὸ τοιαύτας λοιπὸν ἀτμοσφαιρικῆς...

ὅποιον ὄλιγο ἀπὸ ἡμᾶς, προεξάρχοντες...

Τὴν μονοτονίαν αὐτῆν ἔρχονται...

Διότι τὸ ἄκουσμα τοῦ Σκανδούρα...

Εὐτυχέστεροι ἀπὸ τοὺς εὐρωπαϊκοὺς...

Καὶ εἰς τὰ διαλείμματα τῆς μουσικῆς...

Αὐτὰ αἱ ἀναμνήσεις μὲν ἔρχονται...

Γ. Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ ΣΙΜΩΝ

Ἡ κοινωνικὴ συνείδησις τῆς συγχρόνου...

Ὁ βίος αὐτοῦ ἐλακτικὸς ὑπῆρξε...

Καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς κοινωνικῆς...

Αἱ πολιτικαὶ θεωρίαι τοῦ Ζολᾶ...

Ἡ ἀνεκτικότης εἶναι ἡ ἐλευθερία...

Ἡ ἱστορία εἶχε τὰς ἰδιοτροπίας...

τορικῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλίας...

Ἡ πολυχρόνιος ἐργασία τοῦ ἀνδρός...

Ὅτε ἐξελεγήν ἔπει 1875 μέλος...

Ὁ θάνατος αὐτοῦ καίτερον ἐπέβη...

A. I. ΜΑΝΟΥΣΣΟΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ἡ ἀνεκτικότης εἶναι ἡ ἐλευθερία...

Ἡ ἀνεκτικότης εἶναι ἡ ἐλευθερία...

Ἡ ἱστορία εἶχε τὰς ἰδιοτροπίας...

Οἱ ἀληθεῖς ἠθικοὶ τῆς ἱστορίας...

Οἱ ἀληθεῖς ἠθικοὶ τῆς ἱστορίας...

Γουσταῖος Χάγκεν.

N. I. ΛΑΣΚΑΡΗ & M. Δ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗ

Ο
ΓΑΜΠΡΟΣ ΜΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΕΙΣ

ΚΥΡΑ-ΔΟΣΗ. (Ίδια). Όρίστε μας. Ένα, ναί... Άν ήταν η Μακρίδαινα, θά ήταν άλλωστε τὰ πράγματα. Θαρρῶ πῶς... ἀλλ' ἄς εἶναι, πάω κι' ἐγὼ ἴδωμε... Άντις, χρυσό μου ζευγαράκι. (Ἐξέρχεται δεξιῶθεν).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ, ΜΠΕΤΤΥ καὶ εἶτα ΚΛΩΝΑΡΑΣ καὶ ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. (Πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν γονάτων του καθήμενὴν Μπέττυ, μετὰ τινος στιγμῆς σιωπῆς, καθ' ἃς τῆ ὠμίλει δῆθεν μυστικά). Ἄκου πού σου λέω!...

ΜΠΕΤΤΥ. Μὰ γιατί, καυμένε;

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. Δὲν πηγαίνει... πῶς νὰ 'στὸ 'πῶ... ἕνα τέτοιον colt er ἀπὸ Πτολεμαίους μόνον εἰς Αἰγυπτιακὴν ἐνδυμασίαν ἀρμόζει... (Ίδια). Πρέπει, πρέπει νὰ τὸ βγάλῃ ἀπὸ πάνω της ἀπόψε...

ΜΠΕΤΤΥ. Μὰ μὴ πάῃ τόσο καλά...

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. Σοῦ φαίνεται!...

ΜΠΕΤΤΥ. Ἄς εἶναι ἄς μὲ ἴδωῦν πρώτα καὶ βλέπομε...

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. Ὅπως θέλῃς. (Ίδια). Δὲν ἔμπορῶ νὰ καταλάβω πῶς διάβολο γελάστηκα καὶ μοῦ τὸ 'πῆρε!

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. (Εἰσερχόμενος δὲ τῶν βάθους μετὰ τὸν Πρωτονοτάριον). Γιὰ κούταξε τὰ πουλάκια μου, γιὰ κούταξ' τα! (Τῆ Μπέττυ ἰδίᾳ καὶ ἐμπιστευτικῶς δῆθεν). Αἱ! σὲ περιποιεῖται αὐτὸς ὁ καπεργάρης; (Τῶ Στίγκκιον ἰδίᾳ καὶ ἐμπιστευτικῶς δῆθεν). Τῆς δίνεις κἄπου κἄπου κανένα φιλί;

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. (Δυσανασχέτων ἀπὸ τῆς ἀρχῆς καὶ ὑποκρῦπτων τι κάτωθεν τῆς βελιάδας του πρὸς τὸν Κλωναράν). Μὰ εἴλατε, λοιπόν!...

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Ἄ! ναί. Φέρτα... εἶναι...

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. (Δίδων δέσμη χαρτονομισμάτων). Ἐκατὸν τριάκοντα πέντε χιλιάδες...

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Καλά. (Ἀνοίγων τὸ χρηματοκιβώτιον καὶ τοποθετῶν τὰ χρήματα). Γιὰ σέ, γαμπρέ μου, φροντίζω... γιὰ σέ...

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. (Ἐξακολουθῶν τὴν δουλίαν του μετὰ τῆς Μπέττυς). ὦ! καὶ βέβαια θά περνοῦμε τὸ κλοκεῖρι μας στὴν Δανία.

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Ἄ! Bravo! θάρροῦμε καὶ 'μεῖς νὰ σὰς βρούμε ἐκεῖ... Μόνον ἕνα πρᾶγμα μὲ δυσκολεύει. Πῶς δὲν θά ἔμπορῶ νὰ συνεννοῦμαι...

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Πῶ;

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Σ' τὴν Δανία... Δὲν ξέρω σὰρὰπ Δανικά!

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. Ἄ! δὲν εἶναι τίποτε, σὰς τὰ μηχανῶν ἐγὼ πολὺ εὐκολα...

ΜΠΕΤΤΥ. Ἐμένα, παπάκι, μὲ μαθαίνει ἀπὸ τώρα ὁ Ἄνρι... Καὶ ἔκμαχ τὸς σὰς προσόδους!...

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Ἀλήθεια; Γιὰ ἄς ἀρχίσωμε λίγο καὶ 'μεῖς ἀπὸ τώρα... Πῶς τὴν λένε τὴν καλημέρα οἱ Δανοί;

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. (Ίδίᾳ). ὦ! Διέβουλε!... (Μεγαλοφώνως). Ἄ! οἱ Δανοὶ δὲν λένε ποτὲ καλημέρα... Ξέρετε, ἔχουν σχεδὸν πάντοτε συννεφιά!...

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

Οἱ ἄνω καὶ ΒΑΡΔΟΥΚΑΗΣ

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Τί λές βρέ ἀδελφέ!... (Τῶ Πρωτονοταρίῳ). Περίεργος λάσ. (Τῶ Βαρδουκλή εἰσερχομένῳ). Τὰ ἔμαθες, Λάμπρο;

ΒΑΡΔΟΥΚΑΗΣ. (Ἀφηρημένος καὶ ἐξάγων ἐφημερίδα ἐκ τοῦ θυλακίου του) Ναί...

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Ἄ! σοῦ κάνει καὶ σένα λοιπὸν Δανικά ὁ Ἄνρι;

ΒΑΡΔΟΥΚΑΗΣ. (Καθήμενος. Ίδίᾳ). Χάλια τάχει μ' αὐτὸν τὸν γαμπρό του. (Ἐκδιπλῶν τὴν ἐφημερίδα του μετὰ λῶς). Τόσος κόσμος μέσα... ἐβαρέθηκα...

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Ἐ! τί λές, κύρ Λάμπρο. Πάμε μέσα 'στὸ σκλόνη νὰ παίξωμε κανένα μπέζιν;

ΜΠΕΤΤΥ. Καὶ δὲν πηγαίνετε καλλιτέρα νὰ χορῆψετε;...

ΒΑΡΔΟΥΚΑΗΣ. Μάλιστα!... Τώρα μιὰ στιγμὴ νὰ διαβάσω τὴν «Παλιγγενεσίαν».

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Ἐχει τὴν «Παλιγγενεσίαν»; Δὲς' μοῦ τὴν μιὰ στιγμὴ.

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. (Ίδίᾳ). Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος!...

ΒΑΡΔΟΥΚΑΗΣ. Μὰ στάσου, βρέ ἀδελφέ... Ἄρῶ, βλέπῃς καὶ τὴν διαβάξω. Ἐχει μιὰ ἐνδιαφέρουσα κλοπὴ πού ἔγινε στὴ Λόντρα... 'στὸ σπῆτι τοῦ Χρυσοβελώνη...

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Μὰ πρὲς τίνε μιὰ στιγμὴ. (Τὴν λαμβάνει).

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. (Ίδίᾳ). Πολὺ θαυμαστὴ τὴν ἔχω μ' αὐτὴν τὴν «Παλιγγενεσίαν»!

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΝ

Οἱ ἄνω καὶ ΕΥΛΑΛΙΑ

ΕΥΛΑΛΙΑ. Κυριάκο!... Μὰ εἴλα λοιπόν, Κυριάκο... Οἱ προσκεκλημένοι ἐρχονται ὅλα ἕνα... Ἦλθε τώρα καὶ ἡ κυρία Μακρίδη.

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. (Ἀνοίγων τὴν «Παλιγγενεσίαν» Οὐφ! Ἡ κυρία Μακρίδη!;

ΕΥΛΑΛΙΑ. Ναί! (Σιγαλῆ τῆ φωνῆ). Ἡ Μακρίδαινα καλέ, μὲ τὴν κόρη της, τὸν γαμπρό της καὶ τὸν γιό της. Πρέπει νὰρθῇ.

ΚΛΩΝΑΡΑΣ. Οὐφ! κι' αὐτὴ!... Ἐλα, πάμε.

(Ὁ Βαρδουκλῆς ἀναλαμβάνει τὴν «Παλιγγενεσίαν» καὶ ἀναγιγνώσκει μετὰ τοῦ Πρωτονοταρίου).

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Τῶ Στίγκκιον). Τί κάνεις γαμπρέ μου; (Τῆ Μπέττυ). Χρυσό μου,

ὁ κόσμος πρελλάθηκε μέσα... θέλει νὰ σὰς ἴδῃ... Σὰς ζητοῦν ὅλοι.

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. Τώρα θά ἔλθωμεν καὶ 'μεῖς. (Ίδίᾳ). Μιὰ στιγμὴ νὰ βάλω 'στὸ χέρι τὴν «Παλιγγενεσίαν»!

(Ἡ Εὐλαλία μετὰ τοῦ Κλωναρά εἰσερχοῦνται διὰ τοῦ βάθους).

ΡΙΤΑ. (Ἐξώθεν). Καὶ ἡ Μπέττυ, κυρία Εὐλαλία;

ΕΥΛΑΛΙΑ (Ὁμοίως). Μέσα εἶναι, πουλί μου...

ΡΙΤΑ. (Ὁμοίως). Merci!

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ, ΜΠΕΤΤΥ, ΒΑΡΔΟΥΚΑΗΣ, ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ, ΡΙΤΑ

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. (Τῆ Μπέττυ). Οὐ! Σὲ ζητοῦν πάλι... Πιὰ νὰ εἶναι;

(Εἰσερχεται ἡ Ρίτα).

ΜΠΕΤΤΥ. Ἄ! ἡ Ρίτα. (Σπεύθει πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν ἐταγκαλίζεται) Ρίτα.

ΡΙΤΑ. (Ὁμοίως καὶ καταμιλοῦσα). Μπέττυ μου... Τί κάνεις, χρυσό μου;

ΜΠΕΤΤΥ. Ἀλήθεια, νὰ σὲ συγχαρῶ, γιὰ τοὺς ἀρραβῶνας σου...

ΡΙΤΑ. ὦ! merci... καὶ γὼ λοιπόν... (Περιφέρουσα τὸ βλέμμα καὶ ἰδοῦσα τὸν Στίγκκιον). Ὁ Κύριος Στίγκκιον, βέβαια.

ΜΠΕΤΤΥ. Ναί! (ἀδηγοῦσα τὴν Ρίταν πρὸς αὐτὸν). Ἡ δεσποινὴς Μακρίδη... ἡ καλλιτέρα μου φίλη, Ἄνρι.

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ (Ὑποκλιόμενος). ὦ! χεῖρῶ πολὺ.

ΡΙΤΑ. (Τῆ Μπέττυ τὴν ὁποῖαν παρασέβει). Καὶ θά τὸν ἀγαπᾷς πολὺ, αἱ; Εἶναι très bien.

ΜΠΕΤΤΥ. Ναί, chère εἶδες;

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. (Πλησιάζοντας ἤδη τὸν Βαρδουκλῆν ἀναγινώσκοντα). Μὰ δὲν βαρύνεσθε πιά νὰ διαβάσετε;

ΒΑΡΔΟΥΚΑΗΣ. Καλέ δὲν εἶδατε; ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. (Διακόπτων). Μιὰ κλοπὴ...

ΜΠΕΤΤΥ. (Σπεύδουσα πρὸς τὸν Στίγκκιον). Ἄνρι, ἐμεῖς πάμε μέσα μιὰ στιγμὴ.

ΡΙΤΑ. (Ὁμοίως καὶ σχεδὸν συγχρόνως). Μὰς συγχωρεῖτε... Au revoir.

(Ἐξέρχονται διὰ τοῦ βάθους).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ, ΒΑΡΔΟΥΚΑΗΣ, ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Φαίνεται νὰ εἶναι πολὺ σπουδαία κλοπὴ...

ΒΑΡΔΟΥΚΑΗΣ. Θά ἔκαμε τὴν τύχη του αὐτὸς πού τὰ ἔκλεψε.

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. Βέβαια... βέβαια... (Ίδίᾳ). Δὲς ἔχω σίσει ὡς τώρα!...

ΒΑΡΔΟΥΚΑΗΣ. Ἐμεῖς ἐδῶ 'στὰς Ἀθήνας δὲν ἔχουμε τέτοιους λαποδύτας...

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Ἄ! ἐδῶ!... Ἐκτὸς ἀν φύγη κανεὶς ἀπὸ 'κεῖ κνηνημένος...

ΣΤΙΓΚΙΕΟΝ. (Ίδίᾳ). Θαρρεῖς πῶς τὸ κάνουν ἐπιτηδῆς!...

(Ἀκολουθεῖ).